

Bản án số: 340/2022/DS-PT

Ngày 28 – 12 – 2022

V/v tranh chấp thừa kế quyền sử dụng đất

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH CÀ MAU

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Đặng Minh Trung

Các Thẩm phán:

Ông Dương Hùng Quang

Bà Châu Minh Hoàng

- Thư ký phiên tòa: Bà Hứa Như Nguyễn - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau tham gia phiên tòa: Ông Hữu Duy Khánh – Kiểm sát viên.

Ngày 28 tháng 12 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau xét xử phúc thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số: 274/2022/TLPT-DS ngày 18 tháng 10 năm 2022 về việc tranh chấp thừa kế quyền sử dụng đất.

Do bản án dân sự sơ thẩm số: 112/2022/DS-ST ngày 09 tháng 8 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Cái Nước, bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 219/2022/QĐ-PT ngày 01 tháng 11 năm 2022 giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: Bà Phan Kim X, sinh năm 1948 (có mặt);

Người đại diện theo ủy quyền của bà X: Ông Hồ Quốc H2, sinh năm 1978 (Văn bản ủy quyền ngày 25 tháng 5 năm 2022).

Cùng địa chỉ cư trú: Ấp L, xã P, huyện C, tỉnh C ..

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho bà Phan Kim X: Luật sư Nguyễn Văn Nuôi - Văn phòng Luật sư Ánh Sáng thuộc Đoàn Luật sư tỉnh Cà Mau (có mặt);

- Bị đơn: Bà Hồ Kim Q, sinh năm 1969 (có mặt);

Địa chỉ cư trú: Ấp L, xã P, huyện C, tỉnh C ..

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. Bà Hồ Kim O, sinh năm 1976 (Đã chết);

Người kế thừa quyền và nghĩa vụ tố tụng của bà Hồ Kim O:

1.1. Ông Đoàn Văn T4, sinh năm 1972 (vắng mặt);

Địa chỉ cư trú: Ấp C, xã P, huyện C, tỉnh C ..

1.2. Chị Đoàn Ngọc T1, sinh năm 2000;

Địa chỉ cư trú: Khóm 9, phường 6, thành phố C, tỉnh C ..

Người đại diện theo ủy quyền của chị T1: Ông Hồ Quốc H2, sinh năm 1978;
Địa chỉ: Ấp L, xã P, huyện C, tỉnh C . (Văn bản ủy quyền ngày 22 tháng 6 năm 2022) (có mặt);

1.3. Anh Đoàn Hoàng Tr, sinh năm 2002 (vắng mặt);

Địa chỉ cư trú: Ấp C, xã P, huyện C, tỉnh C ..

2. Bà Hồ Kim H1, sinh năm 1979 (có mặt);

3. Ông Hồ Quốc H2, sinh năm 1978 (có mặt);

4. Ông Đoàn Văn H4, sinh năm 1950 (có mặt);

5. Bà Đoàn Thị D, sinh năm 1952 (vắng mặt);

6. Ông Đoàn Văn O, sinh năm 1956 (có mặt);

7. Anh Đặng Quốc L, sinh năm 2002 (vắng mặt);

8. Anh Đặng Quốc H3, sinh năm 2004 (vắng mặt);

Cùng Địa chỉ cư trú: Ấp L, xã P, huyện C, tỉnh C ..

9. Bà Đoàn Thị T3, sinh năm 1948 (vắng mặt);

Địa chỉ cư trú: Ấp V, xã H, huyện C, tỉnh C ..

- *Người kháng cáo: Bà Phan Kim X là nguyên đơn.*

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Người đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn, ông Hồ Quốc H2 trình bày:

Phần đất tranh chấp hiện nay bà Q đang quản lý, sử dụng có diện tích theo đo đạc thực tế 650,5m² (theo kết quả đo đạc năm 2019) là tài sản chung của bà X, ông Điền; khi ông Điền chết thì không có để lại di chúc cho ai. Trước đây, Tòa án các cấp cũng chưa giải quyết đối với phần đất này. Phần đất hiện nay, bà Q đang sống cùng với các con là Đặng Quốc L và Đặng Quốc H3. Phần đất tranh chấp, theo bản đồ không ảnh năm 1993 ghi tên ông Đoàn Văn Ngọt, nhưng thực tế là của vợ chồng bà X quản lý, sử dụng. Ông Ngọt đã chết, các con ông Ngọt là bà Đoàn Thị T3, ông Đoàn Văn H4, bà Đoàn Thị D, ông Đoàn Văn O đều thừa nhận phần đất tranh chấp là của ông Điền, không phải của ông Ngọt.

Hàng thừa kế thứ nhất của ông Hồ Văn Điền gồm: Cha, mẹ của ông Điền là cụ Hồ Văn Đặng và cụ Bùi Thị Bảy đều đã chết, bà Phan Kim X (vợ ông Điền), các con ông Điền: Bà Hồ Kim O (chết năm 2021), bà Hồ Kim Q, sinh năm 1969, ông Hồ Quốc H2, sinh năm 1978, bà Hồ Kim H1, sinh năm 1979.

Nay, bà X yêu cầu Tòa án giải quyết: Chia thừa kế theo quy định của pháp luật đối với phần đất có diện tích 325,25m² cho 5 kỹ phần; bà nhận 1 kỹ phần diện tích 65,05m² và bà X được hưởng 325,25 m² do đây là tài sản chung của bà X và ông Điền (mỗi người được ½ diện tích 650,5 m²). Nay, bà X yêu cầu được nhận

phần đất có tổng diện tích 390,3m².

Bà X thống nhất với kết quả đo đạc đất ngày 01/7/2019, không yêu cầu đo đạc lại phần đất tranh chấp. Bà X cũng thống nhất với kết quả định giá tài sản tháng 4/2022 của Công ty Cổ phần thẩm định giá Thuận Việt để làm cơ sở giải quyết vụ án, không yêu cầu định giá lại đối với tài sản tranh chấp.

Bị đơn, bà Hồ Kim Q trình bày: Phần đất tranh chấp, cha của bà là ông Điền và mẹ của bà là bà X đã cho bà quản lý, sử dụng từ năm 2000 cho đến nay. Bà đã quản lý, sử dụng phần đất trên 22 năm, đã bồi đắp, cải tạo và cất nhà ở, đào ao trên đất. Do đó, bà không đồng ý yêu cầu chia thừa kế của bà X. Sau khi cha bà chết, mẹ bà thừa nhận có cho bà 01 nền nhà ngang 10m, dài 60m, có thể hiện trong các vụ án tranh chấp khi ông Điền chết: Biên bản hòa giải của UBND xã Phú Hưng ngày 08/01/2008; Bản án số 156/2015/DS-ST ngày 30/9/2015; Quyết định Giám đốc thẩm số 141/2021/QĐGĐT-DS ngày 11/5/2021. Bà thống nhất kết quả đo đạc năm 2019 và không có ý kiến đối với kết quả định giá tài sản tháng 4/2022 của Công ty Cổ phần thẩm định giá Thuận Việt. Bà yêu cầu công nhận phần đất diện tích 650,5m² (theo kết quả đo đạc năm 2019) thuộc quyền sử dụng của bà.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan, bà Hồ Kim H1 trình bày: Bà thống nhất nội dung yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn. Phần đất này cha mẹ bà là bà X và ông Điền để lại chưa chia thừa kế nên yêu cầu chia thừa kế theo pháp luật phần đất có diện tích 650,5m², tọa lạc tại ấp Lộ Xe, xã Phú Hưng, huyện Cái Nước, tỉnh Cà Mau. Bà yêu cầu được nhận giá trị đất. Bà thống nhất với kết quả định giá tài sản tháng 4/2022 của Công ty Cổ phần thẩm định giá Thuận Việt.

Ông Hồ Quốc H2 là người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan và là đại diện theo ủy quyền của chị Đoàn Ngọc T1 trình bày: Ông và chị T1 thống nhất với nội dung yêu cầu khởi kiện của bà X và yêu cầu chia thừa kế theo pháp luật phần đất có diện tích 650,5m², tọa lạc tại ấp Lộ Xe, xã Phú Hưng, huyện Cái Nước, tỉnh Cà Mau, ông và chị T1 yêu cầu được nhận giá trị. Ông và chị T1 thống nhất với kết quả định giá tài sản tháng 4/2022 của Công ty Cổ phần thẩm định giá Thuận Việt.

Ngoài ra, ông Đoàn Văn T4, anh Đoàn Văn T2 là chồng và con của bà Hồ Kim O thì bà Oanh và ông T4 đã ly hôn hơn 20 năm nên yêu cầu Tòa án không đưa vào tham gia tố tụng.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan, ông Đoàn Văn H4, ông Đoàn Văn O trình bày: Phần đất bà Q đang quản lý, sử dụng có diện tích 650,5 m² trước đây có nguồn gốc là của cha ông Điền để lại cho ông Điền. Đến năm 2000, ông Điền cho bà Q phần đất nêu trên. Khi cho đất, phần đất này là đất lung bèo, ngập nước, bà Q về bồi đắp và cất nhà ở cho đến nay. Việc ông Điền cho đất cho bà Q đất có làm giấy tờ gì hay không thì các ông không biết.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan, ông Đoàn Văn T4, bà Đoàn Thị D, ông Đặng Quốc L, ông Đặng Quốc H3, bà Đoàn Thị T3 trình bày: Ông Hồ Văn Điền, bà Phan Kim X đã cho bà Q phần đất tranh chấp từ năm 2000. Bà Q đã quản lý, sử dụng đất từ năm 2000 cho đến nay. Khi ông Điền chết vào năm 2008, bà X thừa nhận có cho bà Q 01 nền nhà ngang 10m, dài 60m và có thể hiện trong các tài liệu: Biên bản hòa giải của UBND xã Phú Hưng ngày 08/01/2008; Bản án số

156/2015/DS-ST ngày 30/9/2015; Quyết định Giám đốc thẩm số 141/2021/QĐGĐT-DS ngày 11/5/2021. Phần đất tranh chấp này ông Điền cho bà X để thờ cúng 01 người cô chết chưa có gia đình, bà Q tự bồi đắp vì ao đìa rất sâu và đã quản lý từ năm 2000 đến nay. Nay bà X yêu cầu chia thừa kế phần đất mà bà Q đang quản lý, ông, bà không đồng ý.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan, anh Đoàn Hoàng Tr: Không có ý kiến về vụ án.

Tại bản án dân sự sơ thẩm số: 112/2022/DS-ST ngày 09 tháng 8 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Cái Nước quyết định:

1. Không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của bà Phan Kim X về việc yêu cầu chia thừa kế quyền sử dụng đất theo quy định của pháp luật đối với phần đất có tổng diện tích theo đo đạc thực tế là 650,5m² tọa lạc tại ấp Lộ Xe, xã Phú Hưng, huyện Cái Nước, tỉnh Cà Mau.

2. Công nhận quyền sử dụng đất cho bà Hồ Kim Q phần đất có tổng diện tích theo đo đạc thực tế là 650,5m² đất tọa lạc tại ấp Lộ Xe, xã Phú Hưng, huyện Cái Nước, tỉnh Cà Mau có vị trí tứ cận (Có sơ đồ đo đạc kèm theo)

Ngoài ra, án sơ thẩm còn tuyên về án phí và quyền kháng cáo của các đương sự.

Ngày 19/8/2022, bà Phan Kim X có đơn kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm, yêu cầu cấp phúc thẩm xét xử theo hướng chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của bà X.

Tại phiên tòa phúc thẩm, đại diện theo ủy quyền của bà Phan Kim X giữ nguyên yêu cầu kháng cáo.

Phản tranh luận tại phiên tòa:

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn, Luật sư Nguyễn Văn Nuôi tranh luận: Bà Hồ Kim Q khi yêu cầu chia thừa kế đã yêu cầu chia thừa kế luôn cả phần đất tranh chấp thể hiện cụ thể tại phiên tòa ngày 12 tháng 02 năm 2015.

Ông Điền cũng là người đăng ký sổ mục kê phần đất tranh chấp. Bà Q trình bày, bà được ông Điền, bà X cho đất nhưng không có giấy tờ chứng minh. Do đó, đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của bà X.

Ông Hồ Quốc H2 tranh luận: Không tranh luận.

Bà Hồ Kim Q tranh luận: Bà yêu cầu giữ y án sơ thẩm. Vì bà đã được cho đất từ năm 2000 và gia đình bà hiện nay có 7 khẩu đang sinh sống.

Bà Hồ Kim H1 tranh luận: Yêu cầu Tòa án giải quyết công bằng.

Ông Đoàn Văn H4 tranh luận: Yêu cầu Tòa án giải quyết cho bị đơn có phần đất để sinh sống ổn định.

Ông Đoàn Văn O tranh luận: Phần đất tranh chấp bà Q đã được cho.

Ông Hồ Quốc H2 tranh luận: Bà Q trình bày không đúng sự thật. Yêu cầu Tòa án xem xét.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau tham gia phiên tòa phát biểu: Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán trong quá trình giải quyết vụ án; của Hội đồng xét xử và những người tiến hành tố tụng, người tham gia tố tụng tại phiên tòa đúng quy định pháp luật. Đề nghị Hội đồng xét xử căn cứ khoản 1 Điều 308 của Bộ luật tố tụng dân sự, Không chấp nhận kháng cáo của bà Phan Kim X. Giữ nguyên bản án sơ thẩm số: 112/2022/DS-ST ngày 09 tháng 8 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Cái Nước, tỉnh Cà Mau.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Xét kháng cáo của bà Phan Kim X, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Các đương sự tranh chấp về quyền sử dụng đất và chia thừa kế quyền sử dụng phần đất diện tích 650,5 m², thuộc thửa 278, tờ bản đồ số 09 (Bản đồ chỉnh lý năm 2013), tọa lạc tại ấp Lộ Xe, xã Phú Hưng, huyện Cái Nước, tỉnh Cà Mau.

[2] Các đương sự thừa nhận nguồn gốc phần đất tranh chấp là của ông Hồ Văn Điền, bà X khai phá, canh tác. Năm 1993, ông Điền không kê khai đăng ký đất mà do ông Đoàn Văn Ngọt đứng tên sổ mục kê. Đến năm 2004, ông Điền mới đứng tên sổ mục kê phần đất này, khi ông Điền chết thì bà X cho ông H2 đứng tên sổ mục kê năm 2013. Vào năm 2015, bà Q có yêu cầu chia thừa kế phần đất của ông Điền chết để lại và đã được chia thừa kế phần di sản của ông Điền tại Bản án dân sự sơ thẩm số: 156/2015/DS-ST ngày 30 tháng 9 năm 2015 của Tòa án nhân dân huyện Cái Nước, tỉnh Cà Mau. Phần đất tranh chấp vào thời điểm chia thừa kế trên, bà X không có yêu cầu nên tại bản án này, Tòa án nhân dân huyện Cái Nước không xem xét, giải quyết.

[3] Xét trình bày của các đương sự về lý do sử dụng đất tranh chấp, các đương sự đều thừa nhận bà Hồ Kim Q sử dụng phần đất tranh chấp cất nhà ở từ năm 2000 đến nay. Bà X cho rằng, bà X và chồng bà là ông Điền cho bà Q mượn đất để ở từ năm 2000, việc cho mượn không lập thành văn bản; còn bà Q trình bày được ông Điền và bà X cho đất chỉ bằng lời nói. Các đương sự cũng không thừa nhận lời trình bày của nhau. Như vậy, trình bày của nguyên đơn và bị đơn đều không có văn bản chứng minh.

[4] Xét các chứng cứ khác có tại hồ sơ, cũng như những trình bày của bà X tại hồ sơ vụ án đã được giải quyết tại bản án dân sự sơ thẩm số: 156/2015/DS-ST ngày 30 tháng 9 năm 2015 của Tòa án nhân dân huyện Cái Nước, tỉnh Cà Mau. Bản án này đã có hiệu lực pháp luật. Bà X thừa nhận cụ thể như sau: Tại Biên bản hòa giải tranh chấp của Ủy ban nhân dân xã Phú Hưng, huyện Cái Nước, tỉnh Cà Mau ngày 13 tháng 9 năm 2013, bà X trình bày: Bà chỉ cho bà Q một cái nền nhà để ở, còn ruộng không cho. Tại Biên bản hòa giải ngày 06 tháng 11 năm 2013 của Tòa án nhân dân huyện Cái Nước, bà X trình bày: Trước đây, bà và chồng bà có cho bà Q 01 nền nhà ngang 10m, dài 60m là thực tế có xảy ra và hiện tại giữ nguyên ý định cho bà Q sở hữu phần đất trên. Tại phiên tòa sơ thẩm của Tòa án nhân dân huyện Cái Nước ngày 12 tháng 02 năm 2015, bà X trình bày, tôi đồng ý cho bà Q 01 nền nhà để cất nhà ở. Như vậy, mặc dù việc ông Điền, bà X cho đất bà

Q không lập thành văn bản nhưng qua các thừa nhận trên của bà X đã có căn cứ xác định lời trình bày của bà Q là có cơ sở.

Tại phiên tòa, ông Đoàn Văn H4, ông Đoàn Văn O là những người ở gần phần đất tranh chấp và là con của ông Đoàn Văn Ngọt xác định: Phần đất tranh chấp mặc dù do ông Ngọt đứng tên sổ mục kê năm 1993 nhưng phần đất là của ông Điền, bà X. Ông Điền, bà X đã cho bà Q phần đất này từ năm 2000. Lời trình bày của ông H4, ông O là phù hợp với các chứng cứ khác có tại hồ sơ được thẩm tra tại phiên tòa.

[5] Hơn nữa, bà Q đã sử dụng đất từ năm 2000, đã bồi đắp cát nhà ở ổn định, việc cho đất đã diễn ra khi ông Điền còn sống nên mặc dù việc cho đất là không lập thành văn bản nhưng bà Q đã nhận đất và canh tác trên thực tế từ năm 2000 đến nay là đã hơn 20 năm nên hợp đồng tặng cho có hiệu lực. Do đó, bà X yêu cầu chia thừa kế phần đất đã tặng cho có hiệu lực là không có cơ sở chấp nhận. Án sơ thẩm không chấp nhận yêu cầu chia thừa kế của bà X là có căn cứ.

[6] Từ phân tích trên, Hội đồng xét xử phúc thẩm không chấp nhận kháng cáo của bà X. Giữ nguyên bản án sơ thẩm số: 112/2022/DS-ST ngày 09 tháng 8 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Cái Nước, tỉnh Cà Mau.

[7] Án phí dân sự phúc thẩm: Bà X là người cao tuổi và có đơn xin miễn án phí nên được Hội đồng xét xử cho miễn án phí.

[8] Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không bị kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị nên không đặt ra xem xét.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 308 của Bộ luật tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án.

Không chấp nhận kháng cáo của bà Phan Kim X.

Giữ nguyên bản án dân sự sơ thẩm số: 112/2022/DS-ST ngày 09 tháng 8 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Cái Nước, tỉnh Cà Mau.

Tuyên xử:

Không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của bà Phan Kim X về việc yêu cầu chia thừa kế quyền sử dụng đất theo quy định của pháp luật đối với phần đất có tổng diện tích theo đo đạc thực tế là 650,5m² tọa lạc tại ấp Lộ Xe, xã Phú Hưng, huyện Cái Nước, tỉnh Cà Mau.

Công nhận quyền sử dụng đất cho bà Hồ Kim Q phần đất có tổng diện tích theo đo đạc thực tế là 650,5m² đất tọa lạc tại ấp Lộ Xe, xã Phú Hưng, huyện Cái Nước, tỉnh Cà Mau có vị trí cụ thể như sau:

Hướng Đông giáp phần đất bà Phan Kim X cạnh M4M5 dài 11,50 mét;
Hướng Tây giáp Quốc lộ 1A cạnh M1M7 dài 11,50 mét;

Hướng Nam giáp đường xi măng cạnh M5M7 dài 55,89 mét;
Hướng Bắc giáp phần đất của bà Đặng Thị Cơ cạnh M1M3 dài 36,15 mét và
giáp bà Phan Kim X cạnh M3M4 dài 19,02 mét.

(Có sơ đồ đo đạc kèm theo)

Án phí dân sự sơ thẩm, phúc thẩm bà Phan Kim X được miễn theo quy định.

Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các điều 6, 7, 7a, 7b và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau;
- Tòa án nhân dân huyện Cái Nước;
- Chi cục THADS huyện Cái Nước;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ;
- Lưu án văn;
- Lưu VT(TM:TANDTCM).

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Đặng Minh Trung